

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת כתובות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ה אף על פי

גמ' נד : - נו.

תנאי כתובה (תוספת) ככתובה :

- נ"מ (1) למוכרת, (2) מוחלת, (3) פוחתין במורדת,
(4) שבועה לפוגמת (לרש"י - פגמה תוספת), (5) תובעת (לרש"י - תבעה תוספת אין לה מזונות),
(6) עוברת על דת מפסדת, (7) לא גביא משבח נכסים שלאחר מיתתו,
(8) לגבות בשבועה (לרש"י - בנפרעת שלא בפניו וכו'), (9) לא משמט (אא"כ פגמה),
(10) אבדה כשכותב כל נכסיו לבניו וקרקע כ"ש לה, (11) רק מקרקע - מזיבורית,
(12) כ"ה שנה לגבות כשהיא בבית אביה, (13) בנין דכרין מקבלין תוספת ג"כ
להל' אין חשש צררי אתפסה בייחד לה מטלטלין אפי' ליתנהו בעין, אפותיקי אפי' כתב רק מצר א'
(דלא כבני מתא מחסיא)

להל' "כתובו וחתומו ותנו" מתנה ולא קנו מיני' צריך לאימלוכי ביה לכתוב (דלא כפומבדיתא)
הל' למעשה כראב"ע דתוספת רק מנשואין [אומדן דעת - רק לחיבת חופה (וספק בחופה דלא חזי
לביאה)]
ולא כחכמים דאף מאירוסין [לא אזיל בתר אומדנא, אומדן דעת - משום קרוב הדעת]
מתנת שכ"מ שכתוב לשון שכ"מ וכ' קנין - רב - אינו חוזר (כבריא) ומקנה הלואה (כשכ"מ)
שמואל - לא חל [רוצה להקנות בשטר לאחר מיתה]

רש"י נה:

נאמנות ע"ה שעשיר - בשבת על דמאי [לרש"י - משום עונג שבת],
לר"ש בחול על דימוע תרו' מעשר של דמאי [לרש"י - הימנוהו במקום פסידא]
לרש"י - הלואה נקנית אגב קרקע

גמ' נו. - נז.

מחילת חצי כתובתה

ר"מ - אסור והוי בעילת זנות [אע"פ דתנאו בטל ויש לה הכל [כתו' דאו' ומתנה עמ"כ בתורה]
מ"מ לא סמכא דעתה]
ר"י - מותר ע"י שובר - ר' ירמ' - בתוך הכתובה, לאביי בלא"ה - בלא נתן לה חייב לשמור שוברו
(ור' ירמ' חולק [אטו שובר דעלמא])
ולא בע"פ [חכמים עשו חיזוק יותר מתורה דאפי' דבר שבממון אסור להתנות (אבל לא
במחילת פירות מלוג [לא שכיחא]), לרבין חוץ מבתחלת חופה
ר' יוסי - מותר אפי' על פה - לרב דימי חוץ משבא עליה כבר (רש"י - אא"כ כתבה שובר)
חכמים - מותר לשהות בלי כתובה, ור"מ (להל') חולק [רש"י - לא סמכה דעתה - "יאמר פרעתיך"] רש"י -
חוץ ממקום שאין כותבין [כולהו סומכין אתנאי]
בע"ח שפרע מקצת חובו - ר"י - יחליף השטר,
ר' יוסי - יכתוב שובר [לרש"י - שיכול לגבות מזמן ראשון]
ת"ק - אין מייחדין מטלטלין לכתו' אא"כ קיבל אחריות נכסיו [שמא יאבדו]
ר' יוסי - בכל אופן אסור [שמא יפחות ולא ידעה דתחיל]

גמ' נז : - נח.

י"ב חודש לבתולה משתבעה [תשב הנערה אתנו "ימים"], לבגרה ונתארסה (לרש"י - משעת אירוסין)
חוץ : מקטנה ואביה שמעכבין (רש"י - עד שתגדל),
בגרה שעברה י"ב חודש בבגרות ונתקדשה - ל' יום כאלמנה (רש"י - משעת אירוסין)
הגיע זמן אוכלת משלו, מתרומה למשנה ראשונה [לעולא אין שמא תשקה דמייחד לה בית, לרב שמואל
בר יהודה אין סימפון דבדיק ע"י קרובים]
ר"ע - יתן מחצה חולין (לשעת טומאה)

ר"ט - בבת כהן לכהן (רש"י - בקיאה למכור) וארוסה (אביה מתעסק למכור) הכל תרומה
ר"י ב"ב - שליש חולין, ר"י - הכל תרו' שוה כשיעור דמי (רש"י - מחצה) חולין
רשב"ג - הכל תרו' כפליים בחולין (קל למכור)
משנה אחרונה - תרומה רק משתכנס לחופה [סימפון] (ובדיקת קרובים לא שמה בדיקה)
אין פוסקין על הקטנה להשיאה אלא לכשהיא גדולה (רש"י - וקידושין בקטנות אסור לכתחלה)
מת לפני הגעת זמן - היבם אינו מאכיל בתרומה [קנין כספן - לרש"י - פקע ואפי' הגיע הזמן ומת]

רש"י נח.

סתם עבד קוביוסטוס - לרש"י - גונב נפשות
עבד לסטים מזויין או מוכתב למלכות יש קול - לרש"י - וסבר וקיבל
מסר או הלך האב עם שלוחי הבעל - לרש"י - אין חשש שמא תשקה אבל יש סמפון (לרב אסי במסר אין סימפון)

גמ' נח : - נט :

בעל אינו מקדיש מע"י [לרב הונא - אינן ברשותו, באינה ניזונת, לרב אדא ב"א - באינו נותן מעה כסף לצרכיה]

הקדיש מותר - ר"מ - הקדש [מקדיש דשלבל"ע, ר"ל - נעשה כאומר יקדשו ידיך לעושיהם]
באינו נותן מעה - רב ושמואל - רק לאחר מיתה [מעה תחת מותר]
רב אדא ב"א - מחיים [מזונות תחת מותר ומעה תחת מע"י (שניהם קייץ)]
ר' יוחנן הסנדלר, שמואל להל' - חולין [רש"י - דבר שלבל"ע (לשמואל) דעדיין לא מתה]
אא"כ מקדיש ידיה לעושיהם

רב הונא אמר רב, גמ' קז: להל' - יכולה לומר איני ניזונת ואיני אוכל [מע"י תחת מזונות]
ור"ל חולק [מזונות תחת מע"י]

אשה שמדירו ממע"י - הל' כר' יוחנן ב"נ דחל לכשיגרשנה
[קונמות מפקיע מידי שעבוד [קדושת הגוף (רש"י - כקדו' מזבח - דאין פדיון)]
ובעודה תחתיו אלמנה לשעבודי' (רש"י - שויהו כלוקח גמור ולא כמלוה)]

גמ' נט : - סג.

טוחנת, אופה, מכבסת (אא"כ הכניסה שפחה א'),
מבשלת, מניקה (אא"כ ב' שפחות),
מצעת המטה, צמר (אא"כ ג')
מלאכות קטנות, ארחי ופרחי (אא"כ ד')
ד' שפחות - יושבת בקתדרא ורק מוזגת, מצעת ומרחצת לו (חוץ מגדה),
ולר"א (להל') עושה בצמר [זימה]

שפחות - אפי' ראוייה להכניס (רש"י - נדוניה רבה), צמצמה לו משלה
לב"ש א"צ להניק, לר' חייא אין אשה אלא ליופי וא"צ לטחון וכו'
כופה גרושה להניק בשכר כשהתינוק מכירה בלבד
אלמנה מינקת אסורה ליארס (להל' אפי' גמלתו [דלמא חזר])
ב"ש ור"מ - עד כ"ד חודש, ב"ה ור"י - י"ח,
רשב"ג - מותר לינשא ג' חדשים לפני השיעור [עדיין לא נעכר]
רב ושמואל - כ"ד חודש חוץ מיום שנולד ויום שנתארסה
אבל לא במת הבן

הנקה - ר"א - רק עד כ"ד חדש, מכאן ואילך רק מכלי
ר' יהושע - אפי' ד' וה' שנים אבל פירש ג' ימים לאחר כ"ד חדש אסור לחזור
להל' בשבת מותר לפרק כלאחר יד (לינק מע"ז) במקום צער
מותר לתקן (מזחילה) כלאחר יד בצנעא במקום פסידא

מינקת בשכר אסורה להניק אחר, אוכלת הרבה אפי' משלה

הוא אומר שלא להניק - שומעין לה [צערה]
היא אומרת שלא להניק - בלאו אורחה להניק שומעין לה,
באורחה ולא אורחי' - עולה עמו (וא"צ)

נדה - הצעת מטה מותר שלא בפניו
מזיגה מותר בשמאל (רש"י - בימי ליבונה), בשינוי בהנחה

{ דאכלה וכו' הו"ל בני וכו' ; סכנה למתאוה אם לא אוכל }

חייב לתת לשמש לפני הסעודה מאכל דאית ב' ריח, קיוהא דשיניים

אשה פטורה מלשמש אביו, בנו, תבן לפני בהמתו (לגי' רש"י לפני בקרו חייבת [בקר אינו להוט אחר רביעה, בקר = נקבה])

מדיר אשתו ממלאכה - רשב"ג - יוציא [שעמום]

מדיר אשתו מתשמיש (גמ' נדרים - תשמישן עלי' יותר מב' שבתות לב"ש [כיוולדת נקבה (דהוא גרם)],
משבת א' לב"ה [כנדה (שכיח)] - יוציא [אין פת בסלה]

ובסתם - רב - יוציא לאלתר, לשמואל - מח' ב"ש וב"ה [שמא ימצא פתח]

גמ' עא: - ובנדרה היא ושתק - לאלתר [סברה דסני לה ולא יתפייס]

תלמידים יוצאים לת"ח חוץ לעירם שלא ברשות (ר"י - שינוי ממנהגם) -
לר"א ל' יום (ולחכמים ב' וג' שנים)

וברשות - אורחא חודש -

לרש"י - רב - וחודש בבית [כעבדי דוד], ר' יוחנן - וב' חדשים בבית [כבנין ביהמ"ק]

פועלים - שבת א' שלא ברשות

עונה: טיילים (לומדים בעירם, מלמד תינוקות, בני א"י) כל יום,
פועלים בעירן פעמיים בשבת ושלא בעירן פעם א', חמרים פעם א', גמלים ל' יום, ספנים ו' חדשים,
ת"ח ע"ש

{ אנחה שוברת חצי/כל הגוף; נשות ת"ח מנדיין שינה בעוה"ז ובאות לעוה"ב;
ר' אבהו ור' יוחנן העלו הנסמכים; רב רחומי איחר עיו"כ, יהודה בד"ר חייא איחר ע"ש }

גמ' סג. - סה:

מורדת מתשמיש (אפי' נדה [אין פת בסלון]) ולר' יוסי בר"ח אף ממלאכה (ורב הונא חולק) -
מחזירין עליה י"ב חדש (ואין לה מזונות) ופוחתין מכתו' ז' דינרים בשבת ולר"י ז' טרפעיקים (=

21 מעה) עד כנגד כתובתה (רש"י - ויתן גט)

וספק אי מבלאויתיה דנדונייתה (להל' רק בלא תפסה)

לר' יוסי אפי' גובה מירושתה

לרבותינו - מכריזין ד' שבתות בביה"כ ושולחין לה מב"ד אחרי (ולרמי ב"ח - גם לפני) הכרזה
(רש"י - ואח"כ מפסידה הכל)

וכותבין אגרת מרד על ארוסה, ולא על שומרת יבם [כמשנה אחרונה] אא"כ תבע לחלוץ (לרש"י -
והיא רוצה לייבם)

מורד מתשמיש / איני זן ומפרנס לריבר"ח - מוסיף ג' דינרין/טרפעיקין לר"י בשבת כל זמן שמחזירין
עליו לחזור (ליום ולא בשבת [מחזי כשכר שבת])

ואין כותבין על ארוס, יבם אגרת מרד [היא לא מצווה בפו"ר]

"מאיס עלי" - אמימר - לא כייפינן (לרש"י - להשהותה - אלא נותן גט בלי כתו')

מר זוטרא - כייפינן

משרה אשתו ביד שלישי - לעני - ב' קבין חיטים לשבת, פירות, מטה (ומח' בכר וכסת באורחי' ולא
אורחה),

נעלים לכל מועד במקום הרים, בגדים של נ' זוזי מדינה לימות הגשמים כל שנה,

מעה לצרכיה לשבת (תחת מותר מע"י)

ואוכלת עמו ממש/תשמיש ליל שבת ולרשב"ג אף ביום (בבית אפל)

ופוסקין יין כוס א' לרגילה בב' כוסות בפני בעלה, לציקי קדרה לרגילה, למינקת

{ חומה אשת אביי }

מותר מזונות לבעל, מותר בלאות לאשה [לנידוּתה שלא תתגנה] אבל לא לאלמנה [תתגנה]
מע"י - ה' סלעים שתי ביהודה, ומינקת פחות

רש"י סג.

איני זן כמו מורד ממלאכה - לרש"י - מזונות תחת מלאכה דאשה